

**Záznam z pracovného stretnutia
k tvorbe návrhu vyhlášky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŠ SR č. 318/2008 Z. z.
o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov
zo dňa 26. 10. 2017**

Pracovné stretnutie sa konalo v budove MŠVVaŠ SR.

Prítomní:

- Ing. Marian Galan, generálny riaditeľ sekcie regionálneho školstva,
- RNDr. Igor Gallus, riaditeľ odboru gymnázií a jazykových škôl,
- RNDr. Ľubica Odrobinová, odbor gymnázií a jazykových škôl,
- PaedDr. Ivana Pichaničová, PhD., zástupkyňa riaditeľky NÚCEM,
- RNDr. Miroslav Repovský, vedúci odboru národných meraní, NÚCEM,
- RNDr. Monika Reiterová, vedúca oddelenia pre matematiku, informatiku a prírodovedné predmety, ŠPÚ,
- prof. RNDr. Daniel Ševčovič, CSc., Jednota slovenských matematikov a fyzikov, podpredseda výboru Slovenskej matematickej spoločnosti,
- doc. RNDr. Martin Kalina, CSc., predseda Jednoty slovenských matematikov a fyzikov, predseda výboru Slovenskej matematickej spoločnosti,
- RNDr. Jozef Škorupa, prezident Asociácie riaditeľov štátnych gymnázií.

Program:

1. Otvorenie
2. Návrh vyhlášky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŠ SR č. 318/2008 Z. z.
o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov
3. Diskusia
4. Záver

K bodu 1

Pracovné stretnutie otvoril p. Galan, generálny riaditeľ SRŠ.

K bodu 2

P. Gallus prítomných oboznámil so zámerom upraviť hodnotenie maturitnej skúšky z predmetu matematika pre žiakov gymnázií. V súčasnosti žiaci gymnázií v prípade, že si vyberú ako voliteľný predmet matematika, musia vykonať aj externú časť maturitnej skúšky a výsledok z tejto externej časti maturitnej skúšky má vplyv na úspešnosť žiaka na maturitnej skúške z matematiky. Žiaci gymnázií, ktorí si vyberú ako voliteľný predmet matematika, nemajú rovnaké podmienky ukončovania štúdia, ako majú ich spolužiaci, ktorí si predmet matematika nevyberú ako voliteľný predmet maturitnej skúšky.

Táto rozdielnosť v ukončovaní štúdia na gymnáziách nastala preto, že sa nevykonala úprava hodnotenia z predmetu matematika vo vyhláške o ukončovaní štúdia na stredných školách, keď maturitná skúška z matematiky prestala byť povinnou.

K bodu 3

V rámci diskusie sa každý z prítomných vyjadril k danému problému.

Po objasnení všetkých argumentov pre a proti sa prítomní vyjadrili takto:

- P. Ševčovič – Slovenská matematická spoločnosť súhlasi s navrhovanou zmenou, teda aby výsledok externej časti z matematiky nemal vplyv na úspešnosť žiaka na maturitnej skúške z matematiky. Chceme zrovнопrávniť matematiku, lebo klesá počet maturantov z matematiky, a preto je zlá situácia pri prijímaní žiakov na VŠ. Najlepšie riešenie by bolo,

keby bola povinná maturita z matematiky tak, ako je to v ČR alebo v Poľsku. Chceme, aby sa zvýšil záujem o maturitnú skúšku z matematiky.

- P. Kalina – Slovenská matematická spoločnosť je za povinnú maturitnú skúšku z matematiky alebo za skupinu povinne voliteľných predmetov s externou časťou maturitnej skúšky, v rámci ktorej by bola aj matematika.
- P. Reiterová – ŠPÚ je za zrovnoprávnenie matematiky s ostatnými voliteľnými maturitnými predmetmi. Preto sme za to, aby sa externá časť z matematiky konala, výsledok sa uvedie na maturitnom vysvedčení žiaka, avšak nebude mať vplyv na úspešnosť žiaka na maturitnej skúške tak, ako je to v súčasnosti, ale výsledok externej časti z matematiky bude zohľadňovať predmetová maturitná komisia pri hodnotení žiaka na ústnej forme internej časti maturitnej skúšky takým spôsobom, ako sa v súčasnosti zohľadňujú výsledky žiaka počas jeho celého štúdia na ústnej forme internej časti maturitnej skúšky z ostatných predmetov maturitnej skúšky. Ak by mala byť povinná maturitná skúška z matematiky, tak by museli byť 2 úrovne.
- P. Pichaničová – NÚCEM je za ponechanie súčasného stavu. Ak by sa zmenilo hodnotenie maturitnej skúšky, išlo by o krok späť. Je iba malé percento žiakov, ktorí vykonajú externú časť maturitnej skúšky neúspešne a musia robiť opravnú skúšku v septembri. Zásadný cieľ je zvýšiť záujem o matematiku a zároveň zvýšiť úroveň vzdelávania matematiky. Cieľom by mala byť povinná maturitná skúška z matematiky, pričom by mala byť dvojúrovňová Navrhla vytvoriť pracovnú skupinu, ktorá by sa zaoberala problematikou povinnej maturitnej skúšky z matematiky. Zdôraznila, že NÚCEM zásadne nesúhlasi s požiadavkou nepodmieňovať úspešnosť maturitnej skúšky z matematiky výsledkom žiaka na EČ MS a toto svoje stanovisko nezmení. Toto riešenie je nesystémové a jeho zavedením sa žiadnym spôsobom nedosiahnu ciele, ktoré SMS má - teda zvýšenie kvality vyučovania matematiky, zvýšenie počtu uchádzačov o technické a matematické odbory na vysokých školách a už vôbec nie ich lepšia prípravenosť na štúdium. Ďalej uviedla, že navrhovaná zmena svojimi dôsledkami smeruje proti zvyšovaniu kvality vzdelávania na stredných školách. Uvedený návrh zmeny je presne v rozpore so zisteniami NÚCEMU vo výsledkoch maturitných skúšok a vo vzťahu ku kvalite slovenského vzdelávacieho systému. Znižuje nároky na vedomosti a zručnosti maturantov z matematiky a znižuje kritériá na ukončenie vzdelávania maturitnou skúškou v študijných odboroch stredných škôl. Navrhované opatrenie možno čiastočne zvýšiť počet maturantov z matematiky, ale určite nezlepší ich prípravenosť na ďalšie štúdium na vysokých školách. Keď sa zruší podmienka na úspešné vykonanie EČ MS z matematiky, dotkne sa to práve skupiny tých naj slabších žiakov. Je absurdné a je výsmechom pre vzdelávací systém, aby maturitnú skúšku z matematiky úspešne zvládli aj maturanti, ktorí z testu z matematiky dosiahnu veľmi nízku úspešnosť napr. úspešnosť 0 %, t.j. z 30 úloh, ktoré budú obsahom testu EČ MS z matematiky, nevyriešia správne ani jednu úlohu.
- P. Repovský – mohli by sme dosiahnuť cieľ kvalitnejších absolventov strednej školy, hovorili sme, že klesá záujem. Povinnú maturitnú skúšku z matematiky by mali mať aj niektoré stredné odborné školy, pretože vysoké školy potrebujú aj kvalitných absolventov stredných odborných škôl. Nie je spravodlivé, ak žiaci stredných odborných škôl majú iné povinné maturitné predmety ako žiaci gymnázií, pritom tiež môžu ísť študovať na vysoké školy. Prítomných informoval, že vo vzdelávacích systémoch úspešných krajín sa požiadavky na študentov a kvalitu vyučovania matematiky na školách zvyšujú. Krok, ktorý SMS navrhuje, posunie Slovensko medzi krajiny, ktoré sa überajú spiatočníckym smerom znižovania kritérií na úroveň vedomostí, gramotnosti a zručností žiakov, ktorí ukončujú vzdelávanie maturitnou skúškou a budú študovať na odboroch STEM na vysokých školách. Zároveň zdôraznil, že navrhovaná zmena by zároveň narušila logiku a zmysel hodnotenia úspešnosti maturitných predmetov, ktoré okrem ÚFIČ MS, majú EČ MS

a písomnú formu internej časti maturitnej (PFIČ MS), alebo len EČ MS (matematika). Pri celkovej úspešnosti z týchto maturitných predmetov sa do úvahy berú všetky časti a formy maturitnej skúšky, čo zvýrazňuje dôležitosť jednotlivých častí a foriem maturitnej skúšky a aj to, že v rámci jednotlivých foriem a častí sú overované odlišné vedomosti, zručnosti a kompetencie maturantov. Pritom za najobjektívnejšiu a najviac reliabilnú časť je jednoznačne možné považovať EČ MS. Navrhované opatrenie podľa NÚCEM zníži serióznu prípravu žiakov na maturitnú skúšku z matematiky. Aby žiak úspešne zmaturoval z matematiky, mu totiž bude stačiť, aby z ÚFIČ MS dosiahol hodnotenie dostatočný. M. Repovský oponoval p. Škorupovi v tvrdení, že proti povinnej maturite z matematiky sú riaditelia štátnych gymnázií jednotní. Ako účastník zasadnutí ARŠG pozná stanovisko jej členov a z jeho pohľadu povinná maturita z matematiky nie je problémom, ak sa nezavedie iba na gymnáziách, ale zavedie sa systémovo, aj na odborných školách, samozrejme pri zohľadnení všetkých špecifík odborného vzdelávania.

- P. Pichaničová prítomných upozornila, že je nutné si uvedomiť, že navrhovanú zmenu bude potrebné zo strany SMS a ministerstva dôkladne zdôvodniť a komunikovať odbornej verejnosti. NÚCEM bude zásadne, aj vo vyjadrení v médiách, trvať na svojom zamietavom stanovisku. Nie je prípustné, aby v čase, keď sa v okolitých krajinách zvádzal alebo je zavedená povinná maturita z matematiky, na Slovensku pôjdeme opačným smerom – smerom k znižovaniu nárokov na maturanta, ktorý si matematiku dobrovoľne vybral ako maturitný predmet. p. Pichaničová prezentovala záujem NÚCEM intenzívne sa zapojiť do pracovnej skupiny pre prípravu návrhu legislatívy smerom k povinnej, zrejme dvojúrovňovej, maturity z matematiky. Toto je jediná správna cesta, ktorá povedie k požadovanému cieľu – zvýšeniu kvality matematického vzdelávania na Slovensku.
- P. Škorupa – Asociácia riadičov štátnych gymnázií súhlasi s navrhovanou zmenou, teda aby výsledok externej časti z matematiky nemal vplyv na úspešnosť žiaka na maturitnej skúške z matematiky. Poukázal na nerovнопrávne postavenie matematiky tým, že iba matematika ako jediný voliteľný predmet maturitnej skúšky má externú časť. Asociácia na danú skutočnosť poukazuje už 4 roky. Z tohto hľadiska túto skutočnosť považujeme za diskriminačnú pre žiakov, ktorí si tento predmet zvolia. Ak zrovnoprávime matematiku s ostatnými voliteľnými predmetmi, tak nejdeme o krok dozadu, ale ideme o krok dopredu, ide o krok k spravodlivosti, pretože spravodlivosť je kvalitatívna, nie kvantitatívna, teda bez ohľadu na to, že iba malé percento žiakov musí robiť opravnú skúšku v septembri. Vidíme tiež nerovnoprávnosť v tom, že žiakom stredných odborných škôl, ktorí konali externú časť maturitnej skúšky z matematiky a nesplnili stanovené percentuálne hodnotenie, sa na vysvedčení výsledok vôbec neuvedie a tento výsledok nemá žiadny vplyv na ich úspešné vykonanie maturitnej skúšky, a teda vôbec nemusia robiť opravnú skúšku v septembri. Toto stretnutie teraz nie je za účelom riešenia povinnej maturitnej skúšky z matematiky, ale ide o odstránenie diskriminácie. V súčasnosti iba časť žiakov dosahuje vedomosti z matematiky zodpovedajúce cieľovým požiadavkám na maturitnú skúšku, väčšina žiakov má vedomosti z matematiky iba na úrovni štandardu. Ak by mala byť povinná maturitná skúška z matematiky, nemohli by byť 2 úrovne maturitnej skúšky, pretože nižšia úroveň by nebola na úrovni požadovanej pre maturitnú skúšku. P. Odrobinová – na nerovnoprávne postavenie matematiky poukazuje už minimálne 3 roky na zasadnutiach Ústrednej maturitnej komisie.
- P. Gallus – vyjadril súhlas s návrhom ŠPÚ, ktorý prezentovala p. Reiterová.
- P. Galan – Najprv je potrebné upraviť vzdelávacie programy. Vyslovil ponechať súčasný stav a dal pokyn, aby ŠPÚ začalo pracovať na štandardoch z matematiky a cieľových požiadavkách na maturitnú skúšku z matematiky tak, aby sa po nejakom čase mohla matematika stať povinným maturitným predmetom pre žiakov gymnázií. Zároveň má ŠPÚ

zvážiť, na ktorých stredných odborných školách by mala byť tiež maturitná skúška z matematiky povinná.

K bodu 4

Pracovné stretnutie ukončil p. Galan, generálny riaditeľ SRŠ.

Zapísal: RNDr. Igor Gallus

V Bratislave 9.11.2017

Ing. Marian Galan
generálny riaditeľ SRŠ